

Samlenotat – Ekstraordinært rådsmøde (udenrigsanliggender) den 17. januar 2013

1. Mali

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der afholdes ekstraordinært rådsmøde med Mali som eneste dagsordenspunkt i lyset af seneste udvikling. Rådet forventes at drøfte en bred række af instrumenter til støtte for en effektiv håndtering af krisesituationen. Der ventes enighed om en fremskudt proces for lancering af EU's kommende militære træningsmission EUTM Mali. Derudover ventes drøftet komplementerende indsatser vedr. anti-terrorisme og styrkelse af EU's eksisterende civile mission EUCAP Sabel Niger. Endelig ventes drøftelsen at komme ind på en eventuel finansiel støtte til den afrikansk-ledede interventionsstyrke (AFISMA), genoptagelse af dele af bistanden til Mali, behovet for en stærk international koordination samt spørgsmålet om udnævnelse af en EU Særlig Repræsentant for Sabel. Der ventes vedtaget rådskonklusioner. Den maliske udenrigsminister Tieman Hubert Coulibaly forventes at deltage i dele af mødet.

2. Baggrund

Mali har siden august 2012 haft en relativt bredt funderet transitionsregering med tidligere parlamentsformand Traoré som midlertidig præsident. Der påhviler den nye regering et stort ansvar: Dels vil den skulle udarbejde og fremlægge en køreplan for overgangsperioden frem mod afholdelse af præsident- og parlamentsvalg, dels vil den skulle håndtere situationen i Nordmali, hvor rebelgrupper (flere med forbindelser til Al-Qaida i Islamisk Maghreb (AQIM)), fortsat kontrollerer over halvdelen af Malis territorium. Transitionsregeringen har endnu ikke leveret på nogle af delene.

Oprørsgrupperne iværksatte efter flere måneders relativ stilstand den 10. januar 2013 en offensiv mod syd og indtog byen Konna. Oprørene nærmer sig dermed Sevaré, beliggende ca. 600 km nord for hovedstaden Bamako, og trafikknudepunktet Mopti, 50 km syd for Konna, der huser en lang række internationale nødhjælpsorganisationer, herunder flere FN-organisationer.

ECOWAS har fra starten påtaget sig en ledende rolle ift. en løsning på situationen i Mali, men indsatsen har været vanskeliggjort af organisationens begrænsede kapacitet, ligesom det ikke altid har været helt ligetil at finde fodslaget mellem AU og ECOWAS. FN, AU og ECOWAS stod i fællesskab i spidsen for et møde den 19. oktober i den såkaldte Support and Follow-up Group for Mali, hvor Danmark var inviteret med som observatør. Her blev AU's udkast til et strategisk koncept for Mali drøftet. Under mødet forpligtede den maliske regering sig til at udarbejde en køreplan for transitionsprocessen snarest, ligesom man også accepterede indsættelsen af en afrikansk ledet styrke på Malis territorium. Det strategiske koncept blev efterfølgende godkendt på et møde i AU's Sikkerhedsråd den 24. oktober.

AU anmodede allerede i foråret 2012 FN's Sikkerhedsråd om mandat til indsættelse af sikkerhedsstyrker, og Sikkerhedsrådet vedtog den 5. juli en resolution (2056), som udgør første etape i retning af en mulig autorisation til en militær styrke foruden eventuelle sanktioner. Som opfølgning herpå vedtog Sikkerhedsrådet den 12. oktober endnu en resolution (2071), hvori der udtrykkes parathed til at besvare den maliske anmodning om en international styrke efter at generalsekretæren i samarbejde med ECOWAS og AU har forelagt en rapport senest 26. november 2012. Rapporten, der blev oversendt til Sikkerhedsrådet den 28. november, gør status for implementeringen af resolutionen og gennemgår det af AU vedtagne operationskoncept for indsættelsen af den internationale styrke, som skal assistere den maliske hær med at genvinde suveræniteten i den nordlige del af landet.

FN's Sikkerhedsråd har med resolution 2085 af 20. december 2012 – vedtaget i henhold til FN-pagtens kapitel VII – fastslået, at der med situationen i Mali foreligger en trussel mod international fred og sikkerhed. Med resolutionen har Sikkerhedsrådet på denne baggrund bemyndiget en afrikansk-ledet styrke (AFISMA) til at anvende alle nødvendige militære magtmidler til bl.a. at støtte Malis regeringsstyrkers bestræbelser på at genvinde kontrollen med områder i det nordlige Mali, der p.t. kontrolleres af væbnede terror- og ekstremistgrupper. Samtidig hermed har Sikkerhedsrådet opfordret FN's medlemslande og internationale organisationer til at yde støtte til AFISMA's løsning af de nævnte opgaver, herunder militær og logistisk støtte. AFISMA forventes deployeret snarest muligt med deltagelse af lande fra regionen.

I forhold til den meget aktuelle trussel mod Malis territoriale suverænitet har den maliske præsident den 10. januar 2013 anmodet Frankrig om militær bistand. Danmark har modtaget en anmodning fra Frankrig om et dansk bidrag (C-130 transportfly) til den militære operation, som er blevet behandlet i Udenrigspolitisk Nævn den 14. januar 2013 og ved beslutningsforslag B49 den 15. januar 2013.

Fra EU's side ser man fortsat med stor alvor på situationen. På EU's vegne modtog kommissionsformand Barroso den 18. september en anmodning fra Malis præsident og premierminister om støtte til befrielse af det nordlige Mali. Henvendelsen blev drøftet på det uformelle forsvarsministtermøde den 26.-27. september, hvor der var generel enighed om, at EU måtte engagere sig yderligere i Mali. Mali og Sahel blev også drøftet på udenrigsrådet den 15. oktober og igen den 19. november med fokus på, hvorledes EU bedst kan støtte transitionsprocessen i Mali samt bidrage til en løsning af konflikten i Nordmali. På rådsmødet den 19. november var der enighed om, at EU fortsatte forberedelserne af en militær træningsmission (EUTM Mali) til støtte for Malis regeringshær. Der blev endvidere vedtaget rådskonklusioner, der desuden fremhævede nødvendigheden af en politisk transitionsproces, en troværdig forhandlingsproces med de parter i nord Mali, der repræsenterer lokalbefolkningen og styrkelsen af Malis forsvar. EU's udenrigsrepræsentant åbnede på rådsmødet den 19. november op for muligheden for udnævnelsen af en særlig EU repræsentant (EUSR) for Sahel, hvilket støttes af en række lande.

På rådsmødet den 10. december vedtog udenrigsministrene et krisestyringskoncept/CMC for EUTM Mali. Vedtagelsen af krisestyringskonceptet er første formelle skridt i retningen af

planlægningen af en CSDP-mission. I rådskonklusionerne bemærkes, at missionen vil finde sted på baggrund af en invitation fra Malis regering og inden for rammerne af FN's sikkerhedsrådsresolution 2071. Derudover lægges vægt på, at missionen ses som en del af EU's Sahel-strategi samt vigtigheden af at sikre sammenhæng mellem EU's øvrige instrumenter og aktiviteter i regionen.

3. Formål og indhold

EU's udenrigsrepræsentant har med kort varsel indkaldt til et ekstraordinært rådsmøde med Mali som eneste dagsordenspunkt i lyset af seneste udvikling. Rådet forventes at drøfte en bred række af instrumenter til støtte for en effektiv håndtering af krisesituationen. Den maliske udenrigsminister Tieman Hubert Coulibaly forventes at deltage i dele af mødet. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

Der ventes enighed om en fremskudt proces for planlægningen af EU's kommende militære træningsmission EUTM Mali med henblik på igangsættelse snarest, om muligt allerede i løbet af februar. Der påregnes pt. udsendelse af ca. 2-300 personer, hvor størstedelen forventes at stå for træning og rådgivning, mens de resterende personer vil skulle udføre støttefunktioner for missionen. Samlet forventes missionen indenfor et år at træne ca. 2600 medlemmer af den maliske hær samt et antal special-kompagnier (ingeniørtropper, flyveledere og lign.). Missionen vil ikke have mandat til at deltage i egentlige kamphandlinger ud over forsvar af missionens faciliteter og personel.

Foruden EUTM Mali ventes en drøftelse af øvrige komplementerende EU-indsatser vedr. anti-terrorisme og styrkelse af forbindelserne til EU's eksisterende civile mission EUCAP Sahel Niger.

Rådet forventes desuden at drøfte finansiel støtte til AFISMA, som resolution 2085 bemyndiger til. Ligeledes forventes en drøftelse af spørgsmålet om genoptagelse af udviklingsbistanden til Mali, der blev suspenderet efter militærkuppet i 2012.

Det kan ikke udelukkes, at der vil være enighed om en delvis genoptagelse af udviklingsbistanden. Der forventes enighed om udnævnelse af en særlig repræsentant for Sahel, samt at EU må presse på for et snarligt møde i Support and Follow-up Gruppen for Mali, der koordinerer den internationale indsats, og som Danmark deltager i.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinansierne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Det bemærkes, at EU's finansielle støtte til håndteringen af krisesituationen i Mali ventes at udgå fra EU's fællesskabsbistand, herunder Fredsfaciliteten for Afrika, og fra EU's eksterne finansielle instrumenter.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt medlemslandene enighed om nødvendigheden af, at få den demokratiske proces i Mali tilbage på sporet og sikre, at Sahel-regionen igen stabiliseres. Samtidig er der i EU fokus på regional forankring, lokalt ejerskab og behovet for en stærk international koordination.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark støtter op om en fortsat aktiv rolle for EU i Sahel-regionen og ser gerne, at implementeringen af EU's Sahel-strategi accelereres. Danmark støtter udnævnelsen af en EUSR for Sahel.

Som følge af forsvarsforbeholdet kan Danmark ikke deltage i beslutninger om eller udførelsen af EUTM Mali.

Såfremt der træffes beslutning om udvidelse af den civile CSDP-mission EUCAP Sahel Niger til også at omfatte andre lande i Sahel-regionen, vil Danmark fortsat kunne deltage heri, såfremt missionen bevarer sin civile karakter. Danmark støtter en styrkelse af EUCAP Sahel Niger, herunder eks. styrkede forbindelser til landene i regionen, inklusiv Mali.

Fra dansk side kan støttes yderligere, at EU yder finansielle bidrag til den afrikansk ledede interventionsstyrke (AFISMA).

Vedrørende spørgsmålet om genoptagelse af EU's bistand til Mali er det danske holdning, at EU bør kunne støtte et regeringsdrevet minimumsprogram, der finansieres via en fælles mekanisme, f.eks. til valgforberedelse, reformer af den juridiske sektor m.m., men at generel budgetstøtte ikke bør komme på tale, før den maliske regering har lagt sig fast på en politisk proces, der fører til afholdelse af valg, etablering af konsultative fora etc., foruden fjernelse af kupmagerne fra den politiske scene.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. december 2012.